4.2. Hristiyanlar

Peygamberimiz Medine'ye geldiğinde orada bulunan topluluklardan biri de Hrisityanlardı. Onlar da Yahudiler gibi ehl-i kitaptı. İsa Peygambere gönderilen incili tahrif etmiş özünü değiştirmişlerdi. Allah'ın Son Peygamberinin davet mektubu gönderdiği yerlerden biri de, Necrân Hristiyanlarıydı.

Mektubun ulaşmasıyla birlikte Necrân Hristiyanlarından bir grup temsilci Medine'ye ziyarette bulundu.

Hristiyan Necran heyeti bir ikindi vakti Medine'ye gelerek Mescid-i Nebevî'ye girmişlerdi. Hz. Peygamber ashabı ile henüz ikindi namazını kıldığı sırada ibadet vakitleri gelen Hristiyanlar doğuya yönelerek ibadet etmeye hazırlanmışlardı. Bazı sahabiler onların ibadet etmesini engel olmak istemişler, fakat Hz. Peygamber onların serbest bırakılmasını ve ibadetlerini yerine getirmelerine müsaade edilmesini emretmişti

53. İbni Hişam, Siretü'n Nebeviyye, C2, s.337.

Necrânlıların temsilcileri ve onların başpiskoposu Ebu Harise b. Alkame, Peygamber Efndimize sorular yöneltti. O da bunlara vahiyle cevaplar verdi. Peygamberimiz Necrânlıları İslam'a davet etti. Ancak Necrânlılar, bu teklifi kabul etmediler ve onun yerine haraç ödemeyi kabul ettiler. Karşılığında Hz. Peygamber (s.a.v) ibadet ve inanç hürriyetlerini, can, mal ve onurlarını yasal güvence altına alan bir mektup verdi.[54] Böylece Necranlılar yeni dinin ne kadar çok inanç hürriyeti vaad ettiğini ve İslamın gerçekten barış dini olduğunu yakından görmüş oldular.

Hristiyanlığın sembolleri.

Peygamberimizin İslam'a davet mektuplarını gönderdiği yerlerden biri de Bizans İmparatorluğuna bağlı Hristiyan Gassaanilerin hâkimiyeti altındaki Busra idi. Buraya giden elçi Haris b. Umeyr el-Ezdi, Busra Valisi Şurahbil tarafından şehit edildi. Bu sebeple Peygamberimiz 3000 kişilik bir kuvvet hazırlayıp başına Zeyd b. Harise'yi geçirerek Gassanilere gönderdi. Bu savaş Peygamberimizin Medine Döneminde Bizanslılarla (Rumlarla) yaptığı ilk savaş olacaktı. Peygamberimiz Müslüman askerleri uğurlarken düşmanın önce İslam'a davet edilmesini ve kabul etmedikleri takdirde savaşılmasını istedi. Dualarla onları uğurladı.

629 yılında İslam ordusu Medine'den çıkıp Mute'ye ulaştığında karşılarında Bizans'ın desteğinde Hristiyan Araplardan oluşan 100.000 kişilik bir ordu bulmuşdu. İslam ordu komutanı Zeyd b. Harise, savaşıp savaşmama konusunda bir durum değerlendirmesi yaptı. Müslümanların sayısı oldukça az olmasına rağmen İslam ordusu düşmanla savaşma kararı aldı.

İki ordu Mute'de karşı karşıya geldi. Şiddetli çatışmalar oldu. Önce Zeyd b. Harise şehit oldu. Sonra İslam sancağını Cafer b. Ebu Talib aldı. O da şehit olunca sancağı, Abdullah b. Revaha aldı. O da şehit düştü. Ashabın önde gelenleri şehit olunca Müslüman askerler dağılmak üzereydi ki ordunun hemen hepsinin isteği üzerine Halid b. Velid komutayı ve sancağı eline aldı. Halid b. Velid o gün akşama kadar savaşa devam etti. Gece olduğunda savaşa ara verildi. Halid b. Velid değişik bir taktik uygulamaya karar verdi. On bin ateş yaktırdı ve İslam ordusunu; sağda olanlarını sola, önde olanlarını arkaya alarak yeniden düzenledi. Bizans ordusu gece yanan çok sayıda ateşi görünce takviye kuvvet geldiğini sandı ve büyük bir korkuya kapıldı. Bizans askerleri ertesi sabah yer değiştirmeden dolayı karşılarında farklı yüzler görünce iyice endişelendi ve paniğe kapıldı.

İslam ordusunun ilk hücumundan sonra düşman ordusu kaçmak zorunda kaldı. Halid b. Velid komutasındaki askerler düşmanı bir müddet takip ettikten sonra topluca geri çekildi. Halid b. Velid daha fazla şehit vermeden Bizansa kayıplar verdirmiş ve İslam ordusunu geri çekmeyi başarmıştı. Mute Savaşı sonunda Bizans ordusu çok az sayıdaki Müslüman kuvvetlerine karşı bir başarı elde edemedi. İslam Ordusu Medine'ye döndü. Hz. Peygamber üç şehit kumandanın ve amcasının oğlu Cafer'in şehit olduğunu öğrenince çok üzüldü. Amcasının oğlu Cafer'in ailesine taziye ziyaretinde bulunarak onları teselli etti.

54. Afzalur Rahman, Sîret Ansiklopedisi, C 1, s. 478

Mute Savaşı'ndan sonra İslam ordusu Mekke'nin Fethi, Huneyn savaşı, Tâif Seferi gibi birçok savaş yapıp başarılar elde etti. Bu durum Bizansı telaşlandırdı. Şam eyaletinin güney sınırında genç ve dinamik bir gücün kendisini sürekli tehdit edeceğini biliyordu. İranla yapılan savaşı kazanan ve Hristiyanların koruyuculuğunu üstlenen Bizans ordusu, sıranın İslam ordusunu yenmeye geldiğine inanıyordu.

Mute Savaşı'ndan birkaç ay sonra Peygamberimiz Gassanilerin, diğer Müslüman olmayan Arap kabileleriyle birlikte Müslümanlara karşı savaş hazırlıkları içerisinde olduklarını haber aldı. Peygamberimiz hızlıca hazırlıklara başladı. Çevredeki kabilelere savaş hazırlıkları yapmalarını bildirdi. Savaşa katılmak için gönüllüler Medine'de toplanmaya başladı. Ancak Peygamberimiz çok zor bir savaş olacağını hissediyordu. Çünkü Hicaz bölgesinde şiddetli bir kuraklık vardı. Yaz ayı olması dolayısıyla aşırı sıcaklar vardı. Hazırlanacak ordu bu şartlarda yaklaşık 700 km'lik bir yol kat edecekti. Bu şartlarda bölgenin en güçlü ordularından biri olan Bizansla karşılaşmak Peygamberimizi düşündürüyordu. Ashabin ileri gelen zenginleri neyi var neyi yoksa bu ordunun hazırlanmasına harcadı. Hz.Ebu Bekir tüm mal varlığını ordu hazırlıkları için feda etti. Kadınlar tüm değerli takı ve mücevheratlarını İslam ordusunun hazırlanmasına harcadılar.

Peygamberimiz çok zor şartlarda hazırlanan yaklaşık otuz bin kişilik bir orduyla Tebük'e doğru hareket etti. Müslümanlar uzun ve meşakkatli bir yolculuktan sonra Tebük'e ulaştılar. Fakat ortada düşman askeri yoktu. Peygamberimiz Tebük'te birkaç hafta kaldı. O bölgede bulunan bazı kabilelerle antlaşmalar yaptı. Civardaki bazı Hristiyan ve Yahudi Arap kabilelerine elçiler gönderdi. Onlardan bir kısmı İslam'ın hâkimiyeti altına girdiler. Daha sonra savaş yapılmadan Medine'ye dönüldü. Tebük Seferi'yle Bizans'a gözdağı verilmiş ve Müslümanların ne kadar güçlü olduğu çevre kabilelere hissettirilmiştir.

YORUMLAYALIM

Tebuk Seferi sırasında bağlı bulundukları Bizansa rağmen bazı Hristiyan Arap kabilelerin İslam'ı seçmelerini, Arap Yarımadasında İslam'ın etkisi açısından yorumlayınız.